

GIUSEPPE VERDI

RIGOLETTO

semi-stage / opera w trzech aktach

libretto

Francesco Maria Piave

Wg dramatu *Król się bawi* Victora Hugo

Spektakle

28, 29 kwietnia 2017

Opera Bałtycka
w Gdańsku

DYRYGENT

Tomasz Tokarczyk

REŻYSERIA

Tomasz Podsiadły

SCENOGRAFIA

Joanna Maciejewska

ŚWIATŁA

Tomasz Czerwionke

PROJEKCJE MULTIMEDIALNE

Michał Lewandowski

WYKONANIE I ANIMACJA LALKI

Marcin Marzec

CHÓR I ORKIESTRA OPERY BAŁTYCKIEJ

OBSADA

RIGOLETTO **Andrij Shkurhan**

GILDA **Ewelina Szybilska**

KSIĄŻĘ **Victor Campos Leal**

SPARAFUCILE **Szymon Kobylński**

MAGDALENA **Elwira Janasik**

GIOVANNA **Karolina Sołomin**

MONTERONE **Damian Konieczek**

MARULLO **Kamil Pękala**

BORSA **Witalij Wydra**

HRABIA CEPRANO **Rafał Sambor**

HRABINA CEPRANO **Joanna Wesołowska**

PAŹ **Marzena Ostryńska**

DOWÓDCA STRAŻY **Wojciech Winnicki**

RIGOLETTO

AKT I

ODSŁONA I

Młody i pewny siebie książę Mantui korzysta z uciech życia. Wtórkuje mu w tym jego wierny poddany, Rigoletto, błazen i kalekargarbus, kompan wszystkich niemoralnych eskapad. W trakcie jednego z przyjęć na książęcym dworze, wśród zaproszonych gości znajduje się jedna z ofiar książęcej rozpusty – hrabia Ceprano, mąż uwiedzionej przez księcia hrabiny, którego Rigoletto wyśmiewa. Pałający chęcią zemsty i wypełniony nienawiścią do błazna hrabia planuje zemstę przy współudziale dworzan – pragnie porwać domniemaną kochankę trefnisa, do której ten wymyka się co wieczór. Ceprano nie jest jedyną osobą pozostającą w konflikcie z księciem i Rigolettem. Niespodziewanie bal przerywa głos hrabiego Monterone, ojca omotanej przez rozpustnego władcę córki. Jednak i jego dosięgną złośliwości nadwornego błazna. W odwecie, przepełniony gorącością, przeklina Rigoletto i jego pana, rozpoczynając tym samym wędrowkę od tej chwili krążącego nad garbusem fatum.

ODSŁONA II

Po zakończonym przyjęciu zmęczony i pełen złych przeczucí Rigoletto powraca do domu. W ciemnym ogrodzie spotyka go Sparafucil, płatny morderca, pragnący ofiarować swoje usługi. Błazen odrzuca jednak propozycję, mimo że możliwość zabicia księcia, faktycznego ciemiężyciela, a nie przyjaciela, wydaje się być kusząca. Woli jednak nie prowokować losu, tym bardziej że ma wiele do stracenia. Pod osłoną nocy Rigoletto wraca bowiem do domu, w którym przebywa jego ukochana córka Gilda, strzeżona przez niego i swoją opiekunkę, Giovannę. Powrót do domu ukazuje zupełnie inną stronę charakteru na pozór nikczemnego błazna. Podczas rozmowy z córką na jaw wychodzi jego wielka miłość do Gildy, ale też tęsknota za utraconą ukochaną. Nagle, słysząc podejrzane dźwięki wychodzi na dwór, co wykorzystuje książę Mantui, który w przebraniu mieszczanina wślizguje się do pokoju Gildy. Ta, urzeczona jego wyznaniem miłości, pielęgnuje zakochanie i z utęsknieniem patrzy za odchodzącym księciem-mieszczaninem. W tym samym czasie przed domem zbierają się dworzanie, którzy chcą porwać Gildę, aby ukarać jej ojca. Nieświadomy celu tej wędrowki, z przepaską na oczach, Rigoletto ochoczo im w tym pomaga. Jednak krzyk Gildy i jej zgubiona szarfa uświadamiają mu, kogo tak naprawdę pomógł uprowadzić.

AKT II

Książę, rozsierzony porwaniem ukochanej, krąży po komnatach. Wtem przychodzą do niego poddani i obwieszczają, że oto porwali w nocy dziewczynę, u której przebywał Rigoletto, i przynieśli mu księciu w prezencie. Nieświadomi tego jak wielką radość uczynili swemu władcy, spoglądają za nim, gdy ten odchodzi do sypialni. Tymczasem do pałacu przybywa błazen w poszukiwaniu córki. Informacja o tym, iż Gilda jest córką, nie zaś kochanką, budzi w dworzanach raczej zdziwienie niż wyrzuty sumienia. Z pełną premedytacją naigrywają się z rozpaczającego Rigoletto. Gdy drzwi książęcej komnaty się otwierają i wybiega przez nie Gilda, tłum rozchodzi się, zostawiając ojca z córką. Rozwścieczony Rigoletto poprzysięga pomścić cnotę swego dziecka, w czym tylko utwierdza go pomstujący Monterone, prowadzony przez pałac do więzienia, skazany na to za zakłócanie balu.

AKT III

Obok oberży, w której przebywa Sparafucil z siostrą Magdaleną i zalecającym się do niej księciem Mantui, przyczał się Rigoletto z córką. Ojciec pragnie uzmysłowić Gildzie, że obiekt jej uczuć nie jest ich godzien. Dziewczyna nie wie jednak, że książę nie znalazł się w oberży przypadkiem – zwabiła go do niej Magdalena, która razem z bratem przyjęła zlecenie zabicia rozpustnika. W tym czasie na dworze wybucha burza, co Sparafucil uważa za najodpowiedniejszy moment na dokonanie zbrodni. Przeszkadza mu w tym siostra, która – zauroczona przystojnym młodzieńcem – pragnie uratować życie potencjalnemu kochankowi. Płatny zabójca zgadza się, jednak pod warunkiem, że zbrodnia i tak zostanie popełniona, a do tego najlepiej nadawałby się przypadkowy wędrowiec. Słyszcząc te słowa Gilda, przebrana w męski strój i stojąca cały czas pod oknem oberży, puka do drzwi, chcąc poświęcić swoje życie w imię miłości do niewiernego księcia.

Nad brzegiem rzeki pojawia się Rigoletto i Sparafucil, który przekazuje mu worek z ciałem, ogłaszając wykonane zadanie. Triumf błazna nie trwa jednak zbyt długo, gdyż dobiegający z oddali śpiew księcia Mantui zwiastuje problemy. Ku jego rozpaczcy worek nie skrywał ciała znieawidzonego władcy, ale umierającą Gildę. Operę kończą rozdierający krzyk Rigoletta: „Ah, la maledizione!” i odgłosy szalejącej burzy.